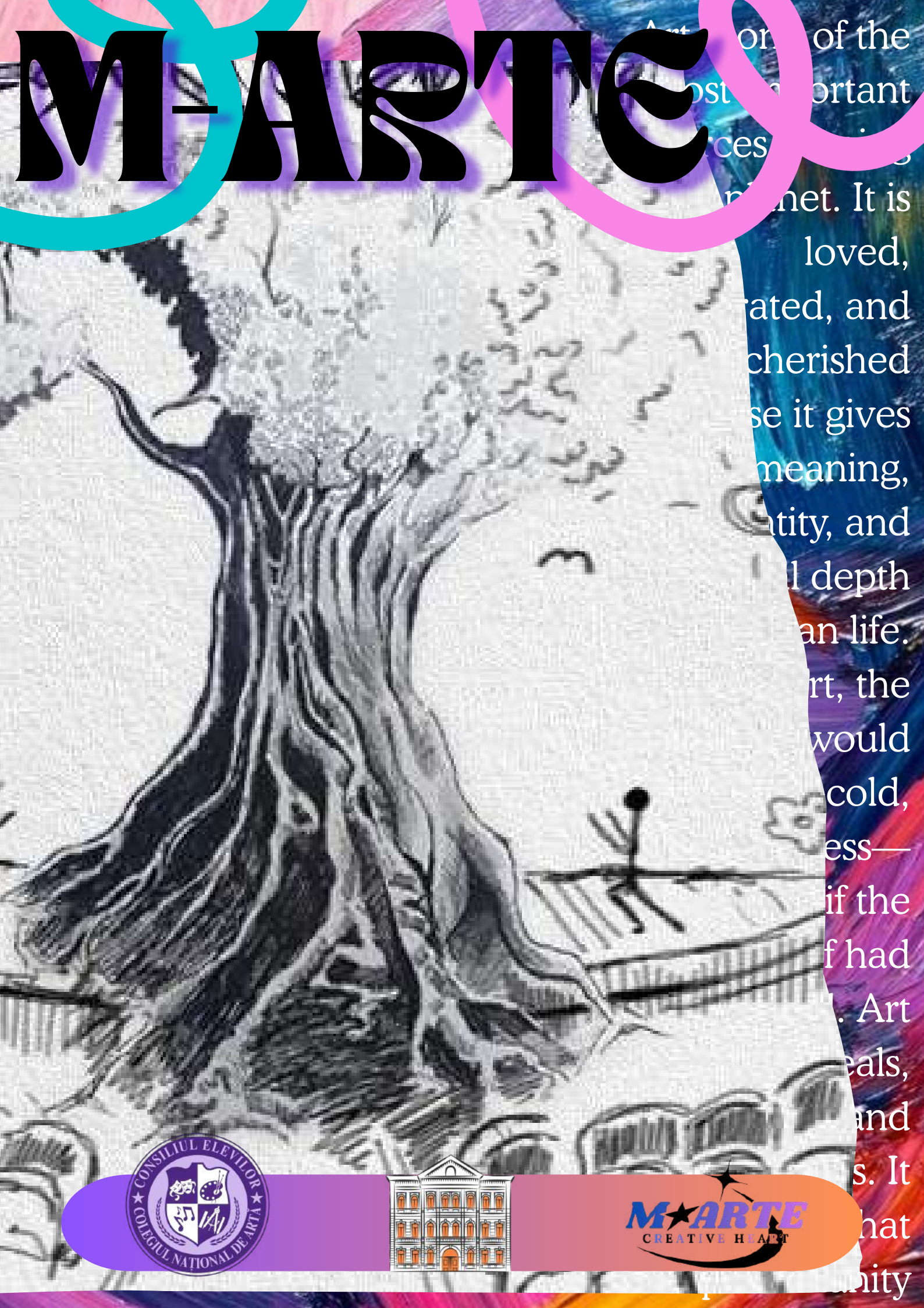




M-ARTE

Art is one of the most important forces in the human world. It is loved, created, and cherished because it gives meaning, identity, and depth to human life. Without art, the world would be cold, lifeless—like a machine. If the world had no art, it would be a cold, lifeless machine. Art reveals, and it connects. It is what makes a community





**AU PARTICIPAT LA CREAREA
REVISTEI:**

NISTOR THEODORA

FODOR ADRIAN-ANTONIO

FRICIU ALEXIA

MAN ELIAS

SUCEAVA GIULIA

LAZĂR ALEXANDRA

OPRIȘ ANA

VEER THOMAS

PAL NORBERT

DAN ROXAN

ArtLAB



Undeva in oraș

Era un nebun undeva în oraș,
Căruia îi dădeam pixuri furate de la
liceu și se bucura

Se ducea repede să le pună pe șine,
iar când trenul trecea peste ele, se
bucura tare de tot

Era un nebun undeva în oraș,
Care cerea foi de hârtie creponată,
Își găsea un loc, își lua topul de
hârtie creponată și scria
încontinuu.

Când termina cu topul, lua altul.
Câteodată îl vedeai când pleca și se
întorcea în același loc...

Aproape nimeni nu îl vedea.

Era un nebun undeva în oraș,
Care mătura străzile, le lua la rând și
aștepta

Dar străzile nu se terminau
niciodată.

Sunt o grămadă de povești, despre
el, despre mătura aia și despre ce s-
a întâmplat cu el.

Benjamin Forrer aX-a A

Timpuul...

Stresul nimicește vieți!
Rămân inimi tot mai frânte!
Banii nu prea ajung,
Iar problemele sunt multe.
Toți se plâng cu nu au timp,
Că sunt foarte ocupați,
Alții nu mai pot să doarmă,
Că-s într-una angrenați.
Nu cumva suntem furați de
dușmanul nevăzut?
Care timpul ne-a luat și ne
chinuie prea mult

Nagy Orsolya aXI -a A



Masca Corupției

Am trăit ani de zile căutând un scop. De a înțelege de ce am fost puși să suferim atât. Să trăim atât. Să pierdem atât. Apoi să murim de parcă nimic nu ar fi existat.

Mă simțeam, în trecut, văzută altcumva; prea introvertită? Prea gură spartă? Prea răutăcioasă? Prea grasă? Prea enervantă? Prea prea...

Prea diferită. Eram diferită și lumea nu vedea strălucirea pe care o purtam în suflet. Pe care și acuma o țin în trup și o țin atât de aproape încât doare. O durere care devine comfort, încât aripile îmi încolăcesc trupul instinctiv, coada îmi ține picioarele laolaltă. Iar masca, pe care alții o consideră "fake" se tulbură de propriul scop.

Îmi tremură dinții. Îmi curg lacrimi. Eram pe pragul disperării. Căutam o cale, un scop, o chemare care îmi poate aduce alinare. Eram atât de nesăbuită că nu am vorbit de cât de greu îmi era să mă integrez. Așa că îi lăsam să țipe, să râdă, să-și bată joc chiar și când mi-am deschis gura să rostesc un mic "te rog".

Iar atunci când totul părea în zadar, l-am văzut. Avea corpul negru, complet întunecat de orice semn de culoare și pozitivitate. Se uita la mine cu o ură aproape ucigătoare.

Dar avea o strălucire în ochi atâta de aprinsă încât mă putea orbi. O dorință de putere pe care n-am văzut-o pe nicio expresie. Până acuma. I-am vorbit, am întrebat.

- Ce vrei de la mine? Ce ai putea să-mi oferi?

El a râs. S-a așezat și mi-a șoptit, cu o voce rece.

- Totul. Tot ce îți lipsește. Siguranța și pozitivitatea. Am în mâini o putere de care nimeni nu a auzit până acum. Dar trebuie să dovedești că o meriți. Ucide. Strigă. Zbate-te și arată că poți fi rea.

Și așa am și făcut. Am ucis, am țipat și am dramatizat. Am înjurat și am ignorat. Am păcătuțit fără să-mi dau seama.

Când treaba s-a terminat, am revenit la aceeași umbră. I-am zâmbit, în lacrimi.

- Acum pot simți adevărata siguranță pe care o caut?

El nu mi-a răspuns. S-a holbat, a căutat adevăr. A găsit adevăr. Nu mi-a răspuns prin vorbe. Mi-a răspuns prin acțiuni. Prin agresivitatea pe care eu mă strofocam să o îndepărtez.

Mi-a străpuns masca cu ghearele. Mi-a sfâșiat blana și pielea, mi-a intrat în corp. Mi-a distrus jumătatea. S-a cuibărit în adâncul sufletului meu. A devenit unul cu mine.

Strigam, plângeam și zgâriam pereți, implorând să iasă. Să nu mă dezamăgească și el.

Asta a făcut. Mi-a intrat în trup și mi-a corupt sufletul. Partea stângă. Și-a reparat partea lui de mască. Dar arăta altfel. Colți lungi, un ochi negru ca tăciunea.

Un mutant. Un parazit. O emoție negativă. Tot ce am încercat să uit revenea cu fiecare răsuflare făcută de el.

- De ce? Întrebam cu lacrimi în ochiul drept. De ce ai mințit? Merit eu atâta nedreptate?

El a zâmbit. Partea dreaptă a zâmbit fără permisiunea mea. Avea un suflet. Avea un alt gând, un alt scop.

Eu aveam un alt scop. Să scap de rău, de nesiguranță. De ceea ce el mă făcea să simt.

Așa că l-am lăsat să trăiască cu mine și să se integreze. L-am lăsat să devenim unul. Să refacem ying și yang. Bine și rău, fericire și tristețe, optimism și pesimism. Și am căutat un scop. Încă mă străduiesc. Încă încerc. Voi încerca. Voi reuși. Promit.

Miana aXI a A



Du-mă departe, departe de tot

Du-mă departe, departe de tot... du-mă și arată-mi lumea și minunile ei... Asta mi-ai spus de când ne știm, de când beam suc cu pai în fața blocului, de când ieșeam cu rolele și speriam toți oamenii care treceau pe lângă noi. Îmi aduc aminte când mi-ai spus că asta e visul tău să te duci departe să te duc departe de casă, să călătorești alături de mine, să scăpăm de părinții noștri și de toate responsabilitățile pe care le aveam și de cei pe care nu-i suportăm. Îmi aduc aminte de noaptea în care stăteam pe câmp cu o sticlă de țuică, furată de la tata și vorbeam de toate locurile în care vom călătorii și de câți prieteni vom avea. Păcat că acum trebuie să mă duc singură, fără tine pentru că tu m-ai părăsit dar chiardacă nu ești fizic lângă mine știu că vei fi acolo. Am crezut că îngerul meu păzitor e un bărbat cu mușchi dar defapt erai tu așa că știu că și tu vei vedea toate minunile pe care le voi vedea eu. Nu voi merge singură, am să merg cu prietenul meu pentru că și el vrea să călătorească și cred că ți-ar fi plăcut de el, e dulce și drăguț, frumos și deștept și cu el rînd cum rîdeam cu tine.

Acum e ciudat acasă, vreau să scap de casă și de oameni așa că acum te rog pe tine du-mă departe, departe de tot, printre munți și plaje sălbatice, du-mă printre păduri și câmpuri uitate de lume, doar du-mă departe, undeva unde nu o să mă mai poată găsi nimeni, undeva unde o să fiu doar cu tine așa cum ne-am propus când eram mici

Anonim



ARTĂ



ȚE

FILARMONICĂ



FILARMONICA
DE STAT
TÂRGU MUREȘ

Filarmonica de Stat Târgu Mureș, găzduită în magnificul Palat al Culturii, este un simbol al rafinamentului artistic transilvănean, renumită pentru concertele sale de înaltă clasă și tradiția muzicală de peste șapte decenii.

04 OPERĂ ÎN CONCERT

decembrie 2025 joi ora 19:00

Program de sală:

Locație: Sala mare a Palatului Culturii

Interpreți: concert realizat în parteneriat cu
TVR Târgu Mureș și cu Ansamblul Artistic
Mureșul

DAVID CRESCENZI

soliști: Borsos Edith, Tosca

György Levente, Scarpia

Florin Guzgă, Cavaradossi

Iulius Schulmeister, Sagrestano

Molnár Zoltán, Sciarrone

Corneliu Huțanu, Angelotti

Szabó Levente, Spoletta

își dau concursul: CORUL MIXT ȘI

ORCHESTRA SIMFONICĂ A FILARMONICII

DE STAT TÂRGU MUREȘ

Lokodi Lehel, orgă

Cristina László, celestă

În program

Giacomo Puccini: Tosca



09 CONCERT CAMERAL

Tiberius and Guests
decembrie 2025 marți ora 19:00

Program de sală

Locație: Sala mică a Palatului

Culturii

Interpreți

solist: György Hunor Dávid,
vioară

își dă concursul: Cvartetul de
coarde „TIBERIUS”

membrii formației: Molnár

Tibor, vioara I

Molnár József, violă

Zágoni Előd, violoncel

invitați speciali

Bartha Lajos, vioară

György Róbert, contrabas

Csengeri Kostyák Zsuzsanna,
clavecin

În program

Johann Sebastian Bach:

Concertul pentru vioară și
orchestră în Mi major, BWV
1042

Johann Sebastian Bach:

Concertul pentru vioară și
orchestră în la minor, BWV 1041

Henri Wieniawski:

Légende, op. 17



10 RECITAL DE ORGĂ

decembrie 2025 miercuri ora 19:00

Program de sală

Locație: Sala mare a Palatului Culturii

Interpreți

își dă concursul: NICOLAE MOLDOVEANU,
orgă (Elveția)

În program

Dietrich Buxtehude: "Magnificat Primi
Toni" – 3 teme corale de Crăciun

Johann Sebastian Bach: "Der Tag ist so
Freundenreich" – 2 variațiuni, din
„Orgelbuchlein” și din colecția „Neumeister”

Johann Sebastian Bach: "Wir Christenleut" –
2 variațiuni, din „Orgelbuchlein” și din
colecția „Neumeister”

Johann Sebastian Bach / Dietrich
Buxtehude: "In Dulci Jubilo" – 2 variațiuni

Johann Sebastian Bach: Preludiul și Fuga în
mi minor, BWV 548

Robert Schumann: 2 piese din "6 Studii
pentru Pedalflugel" op.56, nr.5–6

Felix Mendelssohn-Bartholdy: Preludiul și
Fuga nr.2 în Sol majo

II CONCERT VOCAL-SIMFONIC DE CRĂCIUN

decembrie 2025 joi ora 19:00

Program de sală

Locație: Sala mare a Palatului
Culturii

Interpreți

dirijor: NICOLAE MOLDOVEANU
(Elveția)

Fadri Rüedlinger, dirijor cor-
dirijor asistent

soliști: Diana Țugui, soprană József

Vivien, alt Zsigmond László, tenor

Schulmeister Julius, bas

își dau concursul: CORUL MIXT ȘI

ORCHESTRA SIMFONICĂ A

FILARMONICII DE STAT TÂRGU

MUREȘ

Láposi Cristina, clavecin Eduard

Iosif Antal, orgă

În program

Georg Friedrich Händel:

Concerto Grosso op.3 nr.5, HWV

316

Adrian Pop: "Cântec de stea 2"

Wolfgang Amadeus Mozart: 3

sonate de biserică pentru orgă și

orchestra, KV 263, KV 278, KV 329

Johann Sebastian Bach: Oratoriul

de Crăciun – Cantata nr.2 și 3

12CONCERT LECȚIE ȘI EDUCATIV

decembrie 2025 vineri ora 12:00

Program de sală

Locație:Sala mare a Palatului Culturii Interprets

Tema: “Colinde internaționale de Crăciun”

își dă concursul:Nicolae Moldoveanu, orgă și moderator
(în limba română)

Fülöp Klára, moderator (în limba maghiară)

În program

lucrări de D.Buxtehude, J.S.Bach, R.Schumann,
F.Mendelssohn-Bartholdy:Observații Secția română

vineri ora 13:00

Program de sală

Locație:Sala mare a Palatului Culturii

Interpreți

Tema: “Colinde internaționale de Crăciun”

își dă concursul:Nicolae Moldoveanu, orgă și moderator
(în limba română)

Fülöp Klára, moderator (în limba maghiară)

În program

lucrări de D.Buxtehude, J.S.Bach, R.Schumann,
F.Mendelssohn-Bartholdy
Observații Secția maghiară

18CONCERT EXTRAORDINAR

Minunata lume nouă decembrie 2025 joi

ora 19:00

Program de sală

Locație:Sala mare a Palatului Culturii

Interpreți

dirijor:REMUS GRAMA

își dă concursul:BYRO ORCHESTRA

SIMFONICĂ A FILARMONICII DE STAT

TÂRGU MUREȘ

În program

Acasă:

Consumatori de vise:

Azi:

Totul e sub control:

Apă și cer:

Fără cuvinte:

Anima:

Monstrul de sub pat:

Șobolani și ciocoi:

Râzi:

El dorado:

Nouă:

Cântec de leagăn:

Oricât ai vrea să fii mai mult:

De ce să fie simplu dacă poate fi complicat?



Teatrul ARIEL

Joi 4 decembrie

09.30 Rapunzel

11.00 Rapunzel

Vineri, 5 decembrie

09.30 Rapunzel

11.00 Rapunzel

*Duminică, 14
decembrie*

11.00– Ninigra și Aligru

Joi, 18 decembrie

09.30 Rapunzel

11.00 Rapunzel

Vineri, 19 decembrie

09.30 Rapunzel

11.00 Rapunzel



INCUBATOR

13

AZI ÎNCA E BINE- UN SPECTACOL FACUT DE ADOLESCENTI
PENTRU ADOLESCENTI

13 DECEMBRIE-INCUBATOR13-19:00
9 DECEMBRIE-INCUBATOR13-19:00
12 DECEMBRIE-ARIEL-19:00



-ARIEL-14 DECEMBRIE-19:00
-ARIEL-16 DECEMBRIE-19:00
-INCUBAROR13-18 DECEMBRIE-
19:00



KABOOM-IMPRO SHOW-19:00
19 DECEMBRIE-INCUBATOR13-
19:00

Antigaleria CACTUS

28 NOIEMBRIE ORA 19:00 IMPROSHOW CU
SĂLBATICII

28 NOIEMBRIE ORA 21:00 KARAOKE

6 DECEMBRIE - OAMENI CU CHITARA LA CAP
EDIȚIA DE IARNĂ ORA 19:00



15 decembrie, ora 19:00 - CICLOPUL

r. Adi Iclenzan, după Euripide

Un spectacol multisenzorial care aduce teatrul antic în prezent, cu teme actuale și momente deranjante intenționat. O experiență intensă, vulgară, scârboasă pe alocuri, dar plină de umor și idei.

Nerecomandat sub 18 ani. Conține imagini puternice și efecte de stroboscop.

**16 decembrie, ora 19:00 -
SOMNOROASA AVENTURĂ**

r. Adi Iclenzan, după Teodor Mazilu

O comedie energică inspirată de universul lui Mazilu, care îmbină trecutul și prezentul. Personaje savuroase, situații caricaturale și un umor special, cu tente mai serioase în profunzime.

Atmosferă aparte, de la Domnul Gherman la Mătușa Cleo și Ogaru, ultimul trubadur.

13 DECEMBRIE
NIDAL - CONCERT
COLINDE ORA
19:00

14 DECEMBRIE
CONCERT MARIA
JOO COMAN ORA
19:00





Teatrul Național

Secția MAGHIARĂ

02.12.2025 – Liselotte și luna mai

Comedie despre Liselotte, o femeie de 30 de ani care își caută mereu „EL”-ul perfect, dar toți potențialii se dovedesc nepotrivii.
Maghiară, cu supratitrare.

07.12.2025 – Copiii soarelui

O casă de intelectuali ruși de realitate, în timp ce orașul din jurul lor se apropie de criză și epidemie. O piesă despre responsabilitate.

09.12.2025 – Santa Lolita

Povestea unei femei părăsite, Dolores, care își găsește sensul ajutându-i pe ceilalți și transformându-se în „Lolita”. Un drum spre propria umanitate.

11-12.12.2025 – Eu nu pot să mint în versuri

Sezătoare poetică József Attila: poezie intensă, sinceră, tragică, interpretată de mai mulți actori.
Maghiară, fără supratitrare.

16-17.12.2025 – Avocatul

Comedie Molnár Ferenc: un avocat și un hoț trăiesc într-o simbioză, până când rolurile li se inversează și lumea se răstoarnă.
Maghiară, cu supratitrare.

29-30.12.2025 – Liliomfi

Comedie romantică plasată în 1848-1849, despre libertate, teatru și evadarea din realitatea apăsătoare prin joc și iubire.



Teatrul Național

Secția ROMÂNĂ

04-05.12.2025 – Doi domni de la Real Madrid

O privire intimă asupra a doi fotbaliști celebri care, dincolo de faimă, ascund vulnerabilitate, traume și o iubire interzisă.

07.12.2025 – Jap-jap / Poc Poc

Dănilă Prepeleac e dat în judecată de diavol. O comedie despre adevăr, dreptate și nevoia de povești.

12.12.2025 – Nora

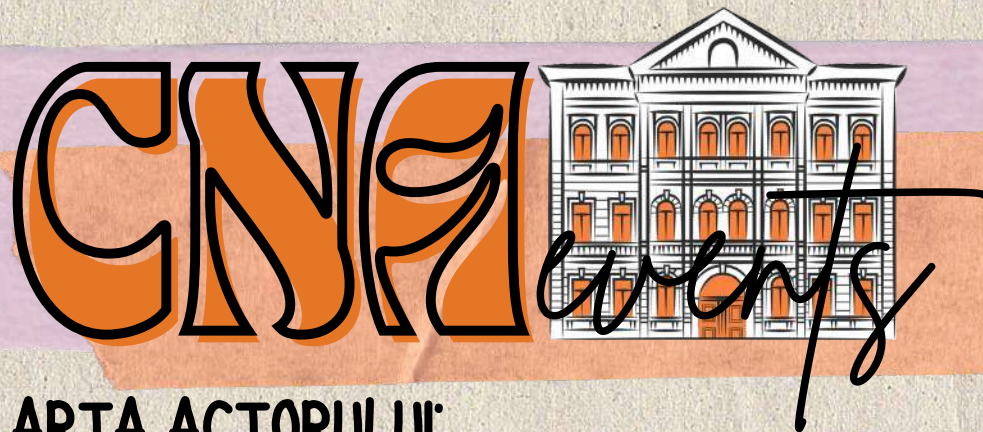
Rescriere radicală a lui Nora, care dă voce femeilor invizibile din culise. O piesă puternică despre patriarhat, abuz și emancipare reală.

19-20.12.2025 – Vineri. Ora 6

Inspirat dintr-un incident real din 1923: o analiză a mecanismelor radicalizării și extremismului, printr-un joc teatral cu umor și ironie.

23.12.2025 – Soț de vânzare

O comedie modernă: un cuplu căsătorit de 20 de ani primește o propunere surprinzătoare care le întoarce viața pe dos.



ARTA ACTORULUI:

19 decembrie ora 19:00 teatrul scena

Săniuța Christmas edition

Dramaturgia de scenă: Fodor Adrian Antonio

Profesor coordonator: Laurențiu Blaga

Distribuția:

Cătană Sofia

Chirteș Alexandra

Cosman Cătălin

Fodor Adrian

Forrer Benjamin

Pancu Ianis

Suliman Cătălina

Vodă Codrin

Lazăr Alexandra

MUZICA:

Concert Mozart

Locație: Sala Festivă de Artă

Data: 15.12.2025

Ora: 17:00 – 19:00

• Gyarmati Andrea

• Lakó Judith

• Afișe, Programe de sală

Concertul Colegiului Național

de Artă

Locație: Sala Mare a Palatului Culturii

Data: 17.12.2025

Ora: 17:00

Coordonatori:

• Prof. Diana Sabina Grozav – director

• Madaras Ildikó – dir.adj

• Kováts Anna Tünde

• Afișe, Programe de sală



Între 4 ochi

prof. Lăcătuș Kinga Timea



Cum ați descoperit pasiunea pentru muzică?

Pasiunea mea pentru muzică a început în copilărie, prin cântatul la serbările școlare și în biserică. Un moment esențial a fost în clasa a VI-a, la Școala Gimnazială din Sărmașu, când profesoara mea de română m-a rugat să interpretez „Mai am un singur dor” într-o sală cu clasa a VIII-a. Deși timidă, am cântat și am simțit pentru prima dată forța muzicii și impactul vocii mele. Acea experiență a sădit în mine convingerea că muzica nu este doar o pasiune, ci o vocație

Am învățat apoi să cânt la pian și am urmat Liceul de Artă din Târgu Mureș, secția canto clasic, unde m-am format sub îndrumarea profesorilor Makkai Gyöngyvér (teoria muzicii, solfegiul), Aszalos Enikő (tehnică vocală), Fehér Elemér (forme muzicale) și Kovács András (cor), cu care am obținut Premiul I la Olimpiada Națională Corală de la Piatra Neamț.

După liceu, am început Facultatea de Științe Economice la Cluj, dar muzica îmi lipsea profund, așa că m-am înscris și la Facultatea de Muzică din Târgu Mureș, iar ulterior am continuat masteratul la Universitatea „Transilvania” din Brașov, specializarea Tehnica și arta muzicală din secolul XX. Muzica a devenit astfel o parte esențială a identității mele, iar predatul o modalitate de a transmite bucuria și pasiunea pentru muzică

Cum e să predați muzica tinerilor aflați la început de drum artistic?

A preda muzica tinerilor este o adevărată bucurie și o sursă constantă de împlinire. Nimic nu se compară cu sentimentul de a vedea progresul unui elev și de a ști că am contribuit la formarea lui artistică. Fiecare elev este unic, iar eu încerc să le ofer atenție individualizată, să-i susțin și să le adaptez predarea la ritmul și stilul lor. Îmi doresc să fiu nu doar un ghid profesional, ci și un sprijin uman, oferindu-le experiențe memorabile care să le lumineze drumul artistic.

Care credeți că este rolul muzicii în viața unui adolescent?

Muzica este esențială în viața adolescenților, fiind un mijloc de descoperire de sine și de exprimare a emoțiilor. Ea poate rafina gândirea, sensibilitatea și poate dezvolta creativitatea, empatia, disciplina și concentrarea. Muzica nu este doar estetică sau recreativă, ci un instrument complex de formare umană.

Cum pot elevii de azi să rămână conectați la muzica clasică într-o lume dominată de muzica comercială?

Este responsabilitatea noastră, a profesorilor, să deschidem elevilor ușa spre muzica clasică, arătându-le că nu este învechită, ci vie și expresivă. Le explicăm sensul frazelor muzicale, poveștile compozitorilor și contextul creațiilor, comparăm cu muzica modernă sau reinterpretările actuale. În corul pe care îl coordonez, aleg repertoriu variat, îmbinând clasic cu ușor, pentru a cultiva gustul muzical fără a-i îndepărta de ce le este familiar.

Ați avut un mentor sau profesor care v-a influențat profund?

Da, am avut profesori excepționali care m-au modelat profesional și uman. În liceu, Makkai Gyöngyvér (teoria muzicii), Aszalos Enikő (tehnică vocală) și Kovács András (cor) au avut un impact major. La universitate, Conf. Dr. Vârlan Petre Marcel, Dr. Oarcea Ioan, Lect. Dr. Beldean Nicolae Laurențiu, Conf. Dr. Țuțu Ciprian, Dr. Rucsanda Mădălina și Conf. Dr. Nireșteanu Lucian m-au inspirat și mi-au oferit perspective noi asupra artei și pedagogiei. Acum încerc să transmit elevilor aceeași pasiune și exigență autentică.

INTERVIU FRUNZĂ MIHAI



(REPORTER: OPRIȘ ANA, PARAJDI ADRIEN)

DESPRE VIAȚA DE LICEU

REPORTER: CUM ERAȚI CA ELEV ÎN LICEU?

FRUNZĂ MIHAI: ERAU NIȘTE VREMURI FRUMOASE, SCĂPASEM DE COMUNISM, 4 ANI DE LICEU, ÎN CARE ATELIERELE NU ERAU GÂNDITE CUM SUNT GÂNDITE ACUM. SPECIALITĂȚILE LE FĂCEAM CHIAR DIN CLASA A IX-A, TREI TRIMESTRE. AMUZANT ESTE CĂ AM AJUNS FRUNZĂ MIHAI:ESOR COT LA COT CU DOMNUL FRUNZĂ MIHAI:ESOR GVARMATI, PE CARE ÎL ADMIRAM FOARTE MULT. NU AM FOST NEAPĂRAT UN ELEV CONȘTIINȚIOS, ÎN SENSUL, CĂ STĂTEAM LA ORELE CARE CHIAR ÎMI PLĂCEAU. AVEAM PUȚINE SOLUȚII DE CHIULIT, DAR ÎN SCHIMB AM FĂCUT CHEIE FALSĂ LA ATELIERUL DE SCULPTURĂ. ACOLO ÎMI PETRECEAM CEL MAI MULT TIMP, MAI ALES CÂND ȘTIAM CĂ URMEAZĂ ORA DE BIOLOGIE.

REPORTER: CARE A FOST CEL MAI MEMORABIL MOMENT DIN ANII DE LICEU?

FRUNZĂ MIHAI: ERA CEVA SIMPATIC CÂND NE ÎNTÂLNEAM TOȚI COLEGII LA ZILE DE NAȘTERE. MEMORABILE ERAU ZILELE ÎN CARE NU AVEAM POFTĂ DE ORELE DE ROMÂNĂ, DIRIGINTELE NE ERA PROFESOR ȘI DÂNSUL ERA ANTIAT DUPĂ ISTORIE DEOARECE PREDĂ ȘI ISTORIE. DE CELE MAI MULTE ORI PUNEAM UN ALT COLEG ASEMENEA ANTIAT DUPĂ ISTORIE, SĂ ÎL ÎNTREBE DE DIFERITE EVENIMENTE CENTRAL FIIND SUBIECTUL TREGERII DE LA COMUNISM LA SOCIETATEA LIBERĂ.

DESPRE INSPIRAȚIE ȘI CARIERĂ

REPORTER: CE V-A INSPIRAT SĂ DEVENIȚI PROFESOR DE SCULPTURĂ?

FRUNZĂ MIHAI: TERMINI 5 ANI DE FACULTATE, PICI ÎNTR-O SITUAȚIE ÎN CARE TU AI VREA SĂ MODELEZI CONSTANT DEOARECE AVEAI ATELIERUL LA ÎNDEMÂNĂ. CĂ ȘI SCULPTOR ÎȚI GĂSEȘTI MAI GREU DE LUCRU. PRIMII ANI ERAU MAI GREI, CHIAR ÎMI Venea SĂ-MI SCHIMB JOB-UL. A VENIT TOTUL CA UN ȘOC, ȘOC ÎN SENSUL CĂ ÎN PRIMA ZI AM FOST DIRIGINTE LA O CLASĂ DE A VII-A EU MĂ UITAM LA EI LA CAREU ȘI EI LA MINE, NU ȘTIAM CUM SĂ REACȚIONEZ. SURSA DE INSPIRAȚIE MI-AU FOST COLEGII CU CARE ȚINEAM LEGĂTURA, NE ÎMPINGEM UNII PE ALȚII DE LA SPATE.

REPORTER: DACĂ NU AȚI FI FOST PROFESOR, CE CARIERĂ AȚI FI URMAT?

FRUNZĂ MIHAI: CU MINTEA MEA DE ACUM, AȘ FI ALES CEVA TOT ÎN ZONA ARTELOR PLASTICE. DACĂ AȘ FI FOST ÎNTR-UN ORAȘ CĂ BUCUREȘTIUL, AȘ MERGE LA NIȘTE STUDIO-URI DE FILM, AȘ OPTA SPRE O BUTAFORIE, ACCESORII ÎN PIESELE DE TEATRU SAU FILME, CAM DEPARTE DE SCULPTURĂ, DAR FRUMOS.

REPORTER: CARE ESTE CEA MAI FRUMOASĂ SAU GREA PARTE DIN MESERIA DE PROFESOR?

FRUNZĂ MIHAI: CEA MAI GREA PARTE ESTE CÂND TREBUIE SĂ CÂNTĂREȘTI NOTELE, CÂND VEZI CĂ UN ELEV SE STRĂDUIEȘTE ȘI NU REUȘEȘTE, EȘTI UN FEL DE DUMNEZEU, NU E UN MOMENT PLĂCUT ABSOLUT DE LOC, TE DOARE INIMA, VREI SĂ-L ȘI AJUȚI. OARE L-AI AJUTAT CU ADEVĂRAT? OARE CE ZIC CEILALȚI DIN JUR? "UITE CA NU A FĂCUT NIMIC COLEGUL ȘI TOT L-A AJUTAT" TREBUIE SĂ ÎMPACI AMBELE CAPETE. ACESTA ESTE UN MOMENT MAI CRÂNCEN. CEA MAI FRUMOASĂ AR FI CÂND TE ÎNTÂLNEȘTI DUPĂ ANI ȘI ANI CU FOȘTII ELEVII, CÂND CINEVA NU TE UITĂ.

REPORTER: DACĂ AȚI PUTEA SĂ BEȚI O CAFEA CU UN ARTIST CELEBRU, PE CARE L-AȚI ALEGE?

FRUNZĂ MIHAI: PĂI M-AȘ DUCE ÎN LUMEA MONDENĂ DIN 1870-1880, MI-AR PLĂCE SĂ-I VĂD LA MASĂ PE CEI DIN GAȘCA LUI MONET.

REPORTER: CE LUCRARE DE ARTĂ V-A IMPRESIONAT?

FRUNZĂ MIHAI: LUCRĂRILE LUI RODIN M-AU PASIONAT, MODELAJUL EXPRESIONIST, SENSIBIL, DAR O LUCRARE CARE MI-A RĂMAS INTIPĂRITĂ ȘI AM AVUT OCAZIA SĂ O VĂD A FOST "BURGHEZII DIN CALAIS".

REPORTER: REVENIND LA EXPERIENȚA CA PROFESOR, CARE ESTE UN MOMENT AMUZANT TRĂIT LA CLASĂ?

FRUNZĂ MIHAI: UN MOMENT AMUZANT ȚIN MINTE CĂ A FOST PE CÂND ERAM DIRIGINTE LA O CLASĂ CU DOAR ȘAPTE ELEVII ȘI LA UN MOMENT S-A PUS PROBLEMA SĂ FACEM O EXCURSIE PENTRU ȘCOALA VERDE. AM IEȘIT TOȚI CU O SINGURĂ MAȘINĂ, UN GOLF, DIN PORT-BAGAJ PÂNĂ ÎN FAȚĂ, ERAM EU ȘI CLASA MEA.

DESPRE VIAȚA PERSONALĂ

REPORTER: CA SĂ ÎNCHEIEM CU O NOTĂ SIMPATICĂ, CARE ESTE PRIMUL LUCRU PE CARE ÎL FACEȚI CÂND AJUNGI ACASĂ DUPA O ZI LUNGĂ LA ȘCOALĂ?

FRUNZĂ MIHAI: SIMPLU! DESCHID UȘA ÎMI IAU PISICA ÎN BRAȚE, ÎI DAU DE MÂNCARE, CHIAR DACĂ ARE DEJA, MÂNÂNC, PE URMĂ ÎNCEP DISTRAȚIILE AFERENTE, ATELIERUL ÎMI E LA ÎNDEMÂNĂ, ÎMI MAI VIN IDEI, PE FINAL IAR MÂNCĂRICĂ BUNĂ, NU SE POATE SĂ MĂ CULC FĂRĂ SĂ AM STOMACUL PLIN.

REPORTER: DACĂ AȚI FI O OPERĂ DE ARTĂ CE FEL DE OPERĂ AȚI FI?

FRUNZĂ MIHAI: PĂI DATORITĂ CONSTITUȚIEI AȘA MAI LUNGI PARCĂ M-AȘ VEDEA UN DON QUIJOTÉ DIN TABLOURILE CU MÔRILE DE VÂNT, O CARICATURĂ ÎN STILUL LUI DAUMIER.



PROF. LAURENȚIU BLAGA



REPORTER: Cum ați descoperit pasiunea pentru teatru?

LAURENȚIU BLAGA: Pasiunea pentru teatru vine încă de mic copil fiind, atât de la spectacole de teatru sau de animație la care mergeam cu școala, înainte de Revoluție, cât și de la celelalte spectacole care se jucau la Reghin, la Casa de Cultură. Erau și spectacole ale grupului de actori amatori din Reghin, dar mai ales spectacolele Teatrului Național care ajungeau în turneu la Reghin. Mai apoi am descoperit Tg. Mureșul. Făceam naveta de la Reghin la Tg. Mureș pentru a vedea spectacole iar după ce m-am mutat în Tg. Mureș, evident, lucrurile s-au simplificat. Am fost un spectator de teatru fidel încă pe primii ani în care am venit în Tg. Mureș. Iar pasiunea pentru teatru s-a amplificat în momentul în care actorul Nicu Mihoc mi-a propus să dezvoltăm împreună cu el și cu încă trei prieteni, ceea ce ulterior a devenit TEATRU 74, în Cetatea Tg. Mureș. După aceea, lucrurile, evident, s-au dezvoltat în zona teatrului, atât ca autor de texte de teatru, ca teatrolog. Am făcut facultatea de teatrologie și masterul de regie (cu Theodor-Cristian Popescu, care mi-a fost profesor). Lumea teatrului de devenit din pasiune un job, pentru că am lucrat în teatru, la TEATRU 74 și, ulterior, la Teatrul Național Tg. Mureș.

REPORTER: Ce v-a motivat să deveniți profesor?

LAURENȚIU BLAGA: M-a motivat, în primul rând, prospețimea tinerilor cu care am lucrat. Înainte să fiu profesor, am lucrat în calitate de regizor cu tineri, în mai multe proiecte de teatru pentru adolescenți. M-a atras foarte mult creativitatea, modul în care tinerii văd lucrurile și mi s-a părut că aș putea să fiu util în zona asta, să pregătesc viitorii artiști din domeniul teatrului. Am făcut modul pedagogic la Universitatea de Arte din Târgu Mureș iar în timpul practicii pedagogice, am luat contact cu Colegiul Național de Arte. După perioada de practică, doamna Ana Maria Galea m-a invitat să am niște ore ca profesor asociat, la Colegiul Național de Arte. A fost un an de test, mi-a plăcut iar ulterior, lucrurile s-au definitivat în sensul în care am devenit profesor titular la Catedra de Arta Actorului. Cred că lucrul cu tinerii îmi dă o foarte mare satisfacție pe plan profesional, dar nu numai. Mi se pare că am și multe de învățat de la elevii cărora le predau și sunt o sursă de inspirație și de energie, care pentru mine înseamnă foarte mult.

REPORTER: Care este un spectacol care v-a marcat și de ce?

LAURENȚIU BLAGA: Sunt mai multe spectacole care de-a lungul vremii m-au marcat. Primul care m-a marcat foarte tare a fost Eu când vreau să fluier, fluier - spectacolul făcut de Theodor-Cristian Popescu la Teatrul Național din Târgu-Mureș, pe care l-am văzut de vreo șapte ori. A fost un spectacol fenomen în perioada respectivă la Teatrul Național. Al doilea a fost spectacolul Othello de la Teatrul Național Radu Stânca din Sibiu, făcut de Andriy Zholdak, un regizor ucrainean extrem de cunoscut și controversat în același timp. Dar a fost un spectacol care pe mine m-a marcat. Ulterior am avut mai multe spectacole care mi-au plăcut și care mi-au rămas în memoria mea teatrală. Aș putea să spun (A)pollonia lui Krzysztof Warlikowski, sau The Blind Poet al lui Jan Lawyers, un regizor, director artistic al companiei Need Company din Olanda. Astea ar fi câteva spectacole care oricând aș putea să le amintesc ca puncte de reper. Dar sunt foarte multe. În diverse etape ale vieții mele, am intrat în contact cu multe spectacole care mi-au schimbat viziunea asupra teatrului.

REPORTER: Ce înseamnă în opinia dumneavoastră să fi un actor bun?

LAURENȚIU BLAGA: Pentru mine a fi un actor bun cred că înseamnă a fi extrem de prezent, de viu pe scenă, a fi extrem de atent la ceea ce se întâmplă în jurul tău, nu numai pe scenă, ci și în viața, de zi cu zi, pentru că un actor trebuie să își ia sursele de inspirație din ceea ce se vede, ce acumulează ca memorie culturală, vizuală sau de altă natură. Cred că un actor bun înseamnă să fii un actor deschis la provocări, un actor care să fie un artist în sine. Un actor bun înseamnă un actor care, așa cum zicea și Stanislavski în Munca actorului cu sine însuși, în cartea cunoscută de toată lumea, muncește cu sine însuși în fiecare zi a carierei. Un actor bun este un artist, în primul rând. Un actor bun înseamnă un om care are conștiința disciplinei muncii sale.

REPORTER: Aveți un actor sau un regizor care v-a influențat profund?

LAURENȚIU BLAGA: Da. Sunt mai mulți. În primul rând profesorul meu, Theodor Cristian Popescu, care m-a disciplinat foarte mult deoarece eu veneam din zona literară și modul în care mi-a schimbat gândirea înspre ceva foarte disciplinat cumva în munca regizorală, de a privi teatrul și de a sparge limitele și barierele imaginației m-a ajutat foarte mult. Modul său de a preda, care nu semăna cu nimic altceva, m-a făcut să devin mult mai pragmatic și mult mai calculat în pașii pe care trebuie să-i fac în demersul meu artistic. După aceea, ar fi Cristi Juncu, un alt regizor care m-a influențat în ceea ce are munca cu actorul. Am învățat foarte multe de la Cristi Juncu, referitor la cum să citești un text de teatru, cum să lucrezi cu actorii îndeaproape. Iar un alt regizor care m-a influențat și care mă inspiră foarte tare, mai ales în ultimii ani, este Adi Iclențan, un regizor din punctul meu de vedere subestimat, dar care mi se pare că e un artist în adevăratul sens al cuvântului.

REPORTER: Cum era liceanul Laurențiu Blaga?

LAURENȚIU BLAGA: Cred că era așa cum sunt și liceenii din ziua de astăzi: la vârsta întrebărilor, la vârsta nedumeririlor, la vârsta, cum să spun, teribilismului, pe alocuri. Era un licean pasionat de literatură, de lectură, un licean care scria poezie, proză, un licean care conducea o revistă școlară la liceul. Nu cred că era diferit de ceea ce se întâmplă azi în rândul adolescenților. Cred că, în marea lor majoritate, liceenii sunt cumva la fel. Doar vremurile diferă și preocupările care vin o dată cu vremurile. Dar, în fond, cred că tinerii, adolescenții au cam același profil.

prof. Ana Maria Galea



Cum ați descoperit pasiunea pentru teatru?

Ca să ofer un răspuns complet prima mea pasiune a fost muzica și am descoperit-o de foarte mică când puteam să petrec ore în șir la pianul verișoarelor mele și să experimentez. Mai târziu, în clasa a VI-a, prietenul și colegul meu de clasă, Cătălin Zosim, m-a invitat la teatru, era la Galați și se juca „Cântăreața cheală” a lui Ionesco. După reprezentație, văzând că mama are cartea în casă am început împreună cu Cătălin să refacem scenele cu mintea noastră de atunci, la fel făceam și cu librettele oerelor de la viniluri...cântam și făceam teatru în legea noastră. Au fost momente frumoase.

Ce este teatrul pentru dumneavoastră?

Reconstruirea tuturor lumilor într-una singură. E viață.

Cum e să predați arta actorului?

Provocator. Întodeauna doresc să pot să ofer ceea ce îi ajută pe elevi. Adolescența este o perioadă delicată și misiunea mea nu e una ușoară dar citesc, mă informez, mă specializez și încerc să fiu cea mai bună versiune a mea în acest rol de „profesor”. Eu spun și la clasă, intența mea este să formez caractere și oameni care au gândire critică, limite și pot face lucrurile singuri, eu nu fac actori, actorii se fac dacă doresc ei cu adevărat, e vocația care nu îi lasă să doarmă noaptea.

Care este spectacolul dumneavoastră preferat?

Am multe spectacole pe care le-am văzut dar acum îmi vine în minte „Albina din capul meu” în regia lui Cristian Popescu, un spectacol pe care l-am văzut și l-am revăzut. M-a impresionat mult.

Există o persoană care va influențat în alegerea carierei ?

Am mentori, maeștri cărora le sunt recunoscătoare . Sunt artiști în preajma cărora am fost norocoasă să mă aflu. Uneori înveți și din aerul pe care îl respiră un artist, adică faptul că respiri lângă el și îl auzi vorbind despre orice te schimbă. Le sunt recunoscătoare Adrianei Trandafir, Ancăi Parghel , lui Pedro Negrescu și lui Mircea Tiberian. Ultimii trei nu mai sunt între noi dar ne-au lăsat multe cadouri care ne bucură.

prof. Albert Zsusa



- Cine este modelul dumneavoastră?

Am mai multe modele – nu doar muzicieni, ci și oameni din jurul meu, de la care am învățat să trăiesc cu bucurie și autenticitate. Câțiva care m-au influențat profund sunt Boldizsár Csíky, Gyöngyvér Makkai și Péter Erdei, dar le sunt recunoscătoare și altor profesori și colegi.

- Care au fost profesorii și materiile preferate?

Am iubit solfegiul, teoria muzicii, morfologia, armonia, orele de orchestră cu Szőnyi și corul lui András Kovács. Lecțiile lui Fejér și ale lui Makkai m-au format enorm. Experiența Erasmus la Pécs mi-a întărit dragostea pentru cântul coral și dirijat, iar la Cluj acompaniamentul orchestral și estetica muzicală au avut un impact major.

- Cum este să predați în școala unde ați fost elevă?

Este o bucurie, mai ales la orchestră. Ca elevă adoram repetițiile, iar acum vreau să le ofer elevilor aceeași experiență. Dacă pot aprinde în ei dragostea pentru muzică sau pentru o lucrare, mi-am îndeplinit scopul.

- Ce v-a motivat să alegeți cariera de dirijor?

Din corul filarmonicii, am vrut să înțeleg structura unei lucrări și rolul fiecărei voci. După cursuri de măiestrie și studii la Academia de Muzică din Cluj, am început să dirijez concerte, descoperind o lume fascinantă, plină de provocări și satisfacții.

- Este greu să fii femeie dirijor?

În trecut era mai dificil, dar azi există mai multe oportunități. Important este să fii autentic, inspirator și capabil să transmiți emoție, indiferent de gen.

- Compozitor preferat?

Sunt mulți, dar aș începe cu Johann Sebastian Bach – muzica lui este o manifestare divină

- Amintirea preferată din școală

Jocurile copilăriei sub platan, prietenii formate și repetițiile cu corul și orchestra. În clasa a X-a am descoperit dragostea pentru cântul coral, iar premiul I la concursul național a fost o realizare colectivă de neuitat. Muzica înseamnă bucuria de a crea împreună.

